

AURORA LJUNGSTEDT MORD OCH ANDEVÄSEN

Sju kortromaner och berättelser från ett 1800-tal ständigt belyst av månsken och vaxljus:

En kvinnlig seriemördare biktar sig för en präst efter sin död. Utredningen av ett blodigt mord på en kyrkogård får en oväntad men logisk lösning. Änglamakerskans pojke blir vittne till ett våldsamt brott. Och nyårsbalens tolvslag kommer av sig vid ett besök från skuggornas värld. Dessa och ytterligare tre sällsamma berättelser om brott, mord och andeväsen kan läsas här.

Aurora Ljungstedt (1821–1908) skrev skräck och kriminallitteratur. Trots att hon var Sveriges i särklass mest populära författare på 1800-talet blev hon närmast totalt bortglömd efter sin död. Hon återupptäcktes vid millennieskiftet och räknas nu åter som en av våra klassiska 1800-talsförfattare, unik och banbrytande genom sina val av motiv och teman.

HASTFORDSKA VAPNET OCH ANDRA NATTSTYCKEN

ISBN 978-91-87619-07-6

**Andra intressanta böcker, utgivna av
Aleph Bokförlag:**

På slaget tretton: berättelser efter midnatt (antologi) — *Nattens paradys: svenska sällsambeter* (antologi) — *Skuggor vid aftonlampan: 30 nattstycken* (antologi)
— H.P. Lovecraft: *Sökandet efter det drömda Kadath* — William
Hope Hodgson: *Rösten i mörkret* — *Syner i natten: ett skräckgalleri* (antologi) — *Berättelser i svart* (antologi)
— *Likkistförsäljaren* (antologi) — J. Sheridan
Le Fanu: *Grönt te* — m.fl.

BESÖK

www.alephbok.com

Klassisk och nyskriven fantastik.

Aurora
LJUNGSTEDT
**MORD
OCH ANDEVÄSEN**

*Hastfordska vapnet
och andra nattstycken*

ALEPH

Bokförlag

Texterna till alla kortromaner och noveller i denna samling kommer från Aurora Ljungstedts *Samlade berättelser* (9 delar. Stockholm: Bonnier 1872-82). *Lekkamraterna* ingår i berättelsesviten *Dagdrifverier och drömmier* (del I, 1872). *Hastfordska vapnet* och *Jättegrytan* ingår i berättelsesviten *Onkel Benjamins album* (del III, 1873). *En gubbes minnen* och *Harolds skugga* ingår i berättelsesviten *En jägares historier* (del I, 1872). *Den dödas bikt* ingår i berättelsesviten *Psykologiska gåtor* (del IV, 1873). *Nyårsfesten* är det fristående inledningskapitlet till romanen *Den tomma rymden* (del IX, 1882). Birger Schöldströms *Aurora Ljungstedt: ett porträtt* publicerades i *Idun* nr 38, 18 sept. 1891 under rubriken *Claude Gérard*. Alla noter, med undantag av den första i Schöldströms text, har skrivits av Rickard Berghorn.

Målningarna på omslaget är illustrationer till Shakespeare. Bilden på framsidan är en scen från *Macbeth* målad av Henry Fuseli (1741-1825). Bilden på baksidan föreställer Ariel i *The Tempest*, målad av Henry Singleton (1766-1839).

Naturscenen på titelsidan är målad av Wijnand Johannes Josephus Nuyen (1813-39), "Flodlandskap med ruiner" (1838).

Omslaget är formgivet av Nicolas Krizan.

© 2017 Aleph Bokförlag och respektive upphovsman. Inlagan formgiven av Rickard Berghorn. Första upplagan. Tryckt av Ormus sp.zo.o. i Krakow, Polen 2017.

ISBN 978-91-87619-07-6

– Innehåll –

DEN SKYGGA MÄSTARINNAN ... 7

Förord av Rickard Berghorn

Lekkamraterna ... 9

Ånglamakerskans pojke

Hastfordska vapnet ... 23

Kyrkogårdsmordet

En gubbes minnen ... 106

Det förflutnas skuggor

Harolds skugga ... 142

Dubbelmänniskan

Jättegrytan ... 186

Själens mekanismer

Den dödas bikt ... 196

Berättat i natten

Nyårsfesten ... 261

Ödet och andarna

AURORA LJUNGSTEDT: ETT PORTRÄTT ... 265

Av Birger Schöldström

Anmärkningar till texterna ... 269

Ödet och andarna.

Nyårsfesten

Det var nyårsaftonen 1742. Kanslipresidenten von C. i Stockholm hade denna dag, såsom vanligt varje år, samlat sina vänner och bekanta för att på en gång fira det gamla årets slut och det nyas inträde.

Den rikliga och bastanta supén var just slut och värdinnan tågade i spetsen för sina gäster i ceremoniös ordning från matsalen in till förmaket, där man ännu skulle dröja tillsammans för att kunna utbyta de omständliga nyårsönskningar, som bruket och välmeningen fordrade.

Betjäningen skyndade om varannan, klingande med glas och tallrikar, för att så hastigt som möjligt avduka bordet, så att ungdomen måtte hinna att dansa en långträdig och enformig ”branickula”, innan tolvslaget från det gamla vägguret framkallade en högtidligare sinnesstämning och gav signal till lyckönskningar och uppbrott.

Vaxljusen i kronor och lampetter kastade sitt sken över den ståtliga samlingen av herrar med peruker, sammetsrockar, knäbyxor och ofantliga skospännen och av damer i korsetter, roberonder och halvvantar; man skrattade och skämtade på detta svulstiga, halvfranska språk, som då var god ton, och de unga damerna rodnade bakom sina stora, paljetterade solfjädrar och log åt de krystade och stela artigheter, med vilka herrarna, livade av vinet och supén med mer än vanlig vältalighet uppvaktade dem.

Allt var glädje, liv och munterhet, och då mitt i detta orediga sorl av högljudda röster de första tonerna av en fiol hördes, uppsökte var och en sin ”lilla kusin” för att i en lång rad utåt golvet ordna sig till den bullersamma dansen.

Just i detta ögonblick slogs dörren från förstugan till matsalen upp och en främmande inträdde långsamt och högtidligt.

Det var en äldre, helt och hållet svartklädd man med ett milt och välvilligt, men tankspritt och drömmande uttryck. Han såg sig omkring och gick med stel och allvarsam hållning genom salen, trädde in i förmaket utan att hälsa på någon och passerade på detta sätt genom alla rummen, stum som en sömngångare och utan att ha gjort en min av igenkännande eller hälsning varken åt värd eller värdinna.

Fiolen hade tystnat, de redan uppställda paren av dansande vek undan där han gick fram, skrattet och pratet upphörde, och alla människor, gripna av en sällsam undran, såg frågande på varandra.

Våra känslor och intryck är ofta mycket smittsamma och den förvåning och häpnad, som den okände vid sitt inträde framkallat, spred sig hastigt till alla.

Var och en läste bestörtning och oro i sin grannes ögon och kände liksom en kall vindfläkt susa förbi sin panna och ila över sin rygg, och då den sällsamme gästen slutligen försvann genom den sista dörren just som klockan i salen slog tolv, förkunnande midnattens timme och det gamla årets slut, steg det egendomliga intrycket av denna scen till sin höjd. Ljusen tycktes flämta med blåbleka, mattare lågor för allas blickar, och allas kinder var bleka.

Det fanns likväl ingenting förskräckande hos den obekante; hans ansikte var tankfullt, men inte dystert; hans stora peruk var lika väl friserad som någons av de andra herrarna, det var endast hans svarta dräkt, hans silkesstrumpor och stora svarta skorosetter, som stack av mot de andras brokiga sammetsrockar, broderade sidenvästar och stora glittrande skospännen.

Då han var borta sansade man sig och såg förlägen den ene på den andre. Alle sammans hade ett uttryck, som om de nyss vaknat upp ur en dröm, men värdinnan låg avsvimmad i soffan, och en av herrarna stödde sig blek och förvirrad mot en fönsterpost och sade sig må illa, under det hans granne viskande frågade honom om orsaken till det.

Man bestänkte den stackars frun med "luktvatten" och hon återkom till sans. De förstummade damerna omkring henne började först viskande utbyta sina anmärkningar, men snart var den besynnerliga paniken över, och det uppstod ett verkligt sorl av prat och gissningar om den främmande, som kommit och försvunnit på detta sällsamma sätt, utan hälsning och avsked, utan att växla ett ord med någon.

Vid värdinnans knän stod hennes lilla dotterdotter, ett barn om fem eller sex år, och då hon äntligen gav akt på den lilla, som ryckte i hennes styvkjortel, sade barnet:

– Mormor! Blev söta mormor rädd för den långa likprocessionen, som kom in?

– Likprocessionen! – upprepade de närmaste fruarna med förvåning. – Det var endast en enda svartklädd herre, min lilla vän.

– Nej, det var en hel rad med svarta herrar, som alla såg på mormor när de gick förbi, och stackars Castor blev så rädd för dem, att han tjöt och kröp under bordet, och där ligger han ännu – tillade barnet och lyfte på bordsduken för att betrakta sin lekkamrat och favorit, en stor rapphönshund.

– Hon har rätt... Såg ni dem inte? – viskade presidentskan med ännu bleka läppar och böjde sig ned mot den lilla flickan, vilken fåfängt lockade på hunden, som verkligen skälvde i alla leder och såg förskrämd ut.

Ingen av de närvarande mer än barnet och kanske hunden hade emellertid sett, att den gamle herrn i de svarta silkesstrumporna hade haft några följeslagare, och då man strax därefter tillfrågade domestikerna berättade den, som öppnat dörren

för honom, att den främmande, då han gick sin väg, hade frågat ”om man redan bortfört liket”.

– Liket? Här finns inte något lik i huset – hade betjänten svarat helt förskräckt...

**Köp boken i din bokaffär och läs vidare!
Eller beställ direkt från förlaget:**

www.alephbok.com

TIMAIOS PRESS

... är del av Aleph Bokförlag. Utger tankeväckande och märkliga böcker för dig som är intresserad av kuriosa, spekulationer, idé- och vetenskaps-historia. Förlaget publicerar fakta och skönlitteratur för såväl fackmannen som den intresserade lekmannen.
Utgivningen är på svenska och engelska.

www.timaiospress.com

Böcker av och om:

Epikuros — Lucretius — Atomism — Francis
Bacon — H.P. Lovecraft — Camille Flammarion — Diogenes
Laërtius — Emanuel Swedenborg — Erasmus Darwin —
E.T.A. Hoffmann — Platon — Andrew Crosse —
Och annat.